

менше 10 тис. осіб. При цьому у 9 районах проживало понад 100 тис. осіб, а у 3 районах – навіть понад 150 тис. осіб.

Крім того, актуальність реорганізації субрегіонального рівня адміністративно-територіального устрою значно посилив процес формування спроможних об'єднаних територіальних громад, більшість повноважень яких перейшла саме від органів влади районного рівня.

Аналогічно до процесу «примусового» формування нового адміністративно-територіального устрою базового рівня місцевого самоврядування реорганізацію районів заплановано розпочати після місцевих виборів, які відбудуться восени 2020 р. Для цього необхідно затвердити низку законодавчих змін щодо розмежування повноважень і ресурсів між областями та районами, між районами та територіальними громадами. Передбачається, що перехідний період триватиме до середини 2021 р., щоб процес змін адміністративно-територіального устрою був максимально непомітним для людей, а якість і доступність публічних послуг, які надаються на субрегіональному рівні, не знизилася.

На нашу думку, ці процеси створюють стійке підґрунтя для наступних кроків реформи місцевого самоврядування та сприяють прискоренню інших реформ, які є наріжним каменем українського соціуму, зокрема: медичної реформи, реформ освіти, культури, сфери соціальних послуг, енергоефективності тощо.

Список використаних джерел

1. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII. URL : <https://cutt.ly/YfSniCE>.
2. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 № 1508-VII. URL : <https://cutt.ly/YfSnnsC>.
3. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р. URL : <https://cutt.ly/5fSb8Ez>.
4. Про утворення та ліквідацію районів: постанова Верховної Ради України від 17.07.2020 № 3650. URL : <https://cutt.ly/zfSWJMY>.

Хожило І.І., Шевцов В.Г.

ВІДКРИТІСТЬ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНИ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ ЗРІЗ-2020

Питання відкритості влади для громадян ніколи не втрачає своєї актуальності. Однак, якщо раніше Поняття транспарентності влади розглядалося, переважно, в контексті антикорупційної політики держави, бюджетних відносин тощо і висвітлювалось переважно у працях зарубіжних учених, то в останні роки ця проблематика набуває дедалі більшого поширення в сферах соціально-гуманітарного напрямку, а до розроблення цієї теми долучається все більше вітчизняних дослідників та представників громадського сектору.

Так, до кола проблемних питань, що пов'язані із забезпеченням відкритості влади, багато уваги приділяється такій сфері як охорона здоров'я, яка визнана

пріоритетною сферою державної євроінтеграційної політики та активно реформується з метою забезпечення доступних та якісних медичних послуг населенню на рівні європейських стандартів. Термін «транспарентність» (transparency - англ.) означає достовірність, чіткість і можливість легкої перевірки наданих відомостей про що-небудь, відсутність ознак секретності. Цей термін часто застосовують разом із термінами «відкритість» (openness), «гласність» (disclosure), «прозорість» (clarity), «публічність» (publicity), «підзвітність» (accountability) [1]. В контексті відкритого суспільства багато дослідників включають ці поняття в один синонімічний ряд, вважаючи, наприклад, що публічність і підзвітність найбільш повно характеризують основний зміст поняття «відкритість». Незважаючи на певний рівень теоретичних розробок, вважаємо за необхідне провести подальше дослідження змісту цього поняття в системі охорони здоров'я. І це пояснюється декількома причинами. По-перше, галузь охорони здоров'я, починаючи з 2015 року, перебуває на стадії активного реформування, в основі якого закладено нові парадигму фінансування системи із суспільних фондів в рамках державно-страхової моделі управління, яка називається «Гроші ходять за пацієнтом». По-друге, вітчизняна галузь охорони здоров'я отримала від міжнародних інвесторів велику фінансову підтримку на засадах урядових гарантій прозорості їх застосуваннями відповідно до цілей галузевої реформи. А це означає, що саме принцип транспарентності у період реалізації медичної реформи у функціональному плані забезпечує інвестиційну привабливість України на міжнародній арені.

Нормативно-правовою основою інформаційної відкритості національної системи охорони здоров'я, безумовно, слугують такі документи, як Конституція України, закон України «Про основи законодавства України про охорону здоров'я» та інші, в яких окреслено загальні принципи та положення функціонування системи охорони здоров'я. Наказом профільного міністерства у 2017 році була затверджена Інструкція з організації внутрішнього контролю в апараті Міністерства охорони здоров'я України, на підприємствах, у закладах, установах та організаціях, що належать до сфери управління МОЗ України. Цим документом уперше було введено в систему забезпечувального функціоналу з боку органів управління охорони здоров'я поняття транспарентності. Згідно з цим документом, міністерство охорони здоров'я України визначає транспарентність як певний рівень інформаційної відкритості МОЗ України, який досягається шляхом розкриття інформації про його структуру, систему управління ризиками, діяльність та її результати. При цьому слід зазначити, що це визначення окреслює структурні елементи відкритості тільки для центрального органу виконавчої влади, залишаючи інші структурні елементи національної системи охорони здоров'я без належного методичного супроводу.

Відкритість національної системи охорони здоров'я оцінюють, насамперед, самі органи управління, національні та внутрішні аудитори, зарубіжні експерти та громадськість. Так, за даними Держкомтелерадіо, який провів моніторинг інформаційного наповнення офіційних веб-сайтів центральних органів виконавчої влади ще у 2018 році, лідером з найвищим рейтингом серед 64 центральних органів виконавчої влади була Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками (показник інформаційної прозорості 100%). І це не випадковий факт, адже служба упроваджує принцип транспарентності в своїй діяльності ще з 2010 року на підставі наказу про Порядок

оприлюднення у мережі Інтернет інформації щодо діяльності Держлікслужби МОЗ України.

В той же час, за даними Держкомтелерадіо, найменше значення показника інформаційної прозорості має веб-сайт Національної служби здоров'я України (47,14 %). Зазначимо, що в період реформування медичної галузі НСЗУ є державним органом, що акумулює та розподіляє суспільні фінанси між законтракованими закладами, які надають медичні послуги населенню. Станом 1.09.2020 р. відкритість цієї інституції не змінилась, її веб-сайт постійно не працює, а інформацію про її діяльність можна отримати тільки через мережу фейс-бук, що значно обмежує доступ громадян похилого віку та порушує конституційний принцип доступу до інформації.

Список використаних джерел

1. IMF Fiscal Transparency portal [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org/external/np/fad/trans>
2. Держкомтелерадіо оприлюднило рейтинг прозорості сайтів органів виконавчої влади. - Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2619269-derzkomteleradio-opriludnilo-rejting-prozorosti-sajtiv-organiv-vikonavcoi-vladi.html>

Чмир Я.І.

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується активним проникненням глобального інформаційного простору в усі сфери життєдіяльності держави та громадянина: соціально-політичну, фінансово-економічну, природно-екологічну, комунікаційну, духовно-культурну, приватну тощо. Перехід до епохи інформаційного суспільства супроводжується бурхливим розвитком інформаційних систем та програмних засобах оперування базами даних, кардинальними змінами в технологіях публічного управління й менеджменту, появою принципово нових високотехнологічних виробництв та методів і інструментів комунікаційної взаємодії. Глобальний інформаційний простір пов'язує континенти, держави, соціальні групи та окремих індивідуумів в єдине цілий інформаційно взаємозалежний конгломерат, що відкриває надзвичайно широкі можливості як для успішного особистісного й національного розвитку, блискавичного отримання й оперування необхідною інформацією, так і несе в собі принципово нові виклики та загрози для людини, суспільства й держави.

Інформаційна революція привнесла в наше життя не тільки передові інформаційно-комунікаційні технології, але й велику кількість зовнішніх та внутрішніх загроз соціально-політичного, економічного, психологічного, духовно-культурного тощо характеру, що обумовлює актуалізацію проблематики забезпечення інформаційної безпеки в публічному управлінні державою як важливої складової національної безпеки в цілому. Так, Джонатан Кіршнер виокремлює три чіткі «процеси» глобалізації – активізацію економічного обміну, потік інформації та маркетингову (розширення набору соціальних відносин, що регулюються ринковими